

[Schrøder.]

ikke formentes Lærlingen at besøge Guds-tjenesten, men det anbefales dog, at Lær-lingen som Regel skulde have Eftermiddagen fri. Arbejdstiden er jo nu, hvad Lærlingeforholdet angaar, fastsat i Loven om Børns og unge Menneskers Arbejde og er, som alle ved, langt under 12 Timer daglig, ligesom Søndagsfriheden er sikret. Endvidere bestemtes det i den nævnte Lærlingelov, at mandlige Lærlinge var Hustugt under-givet til det fyldte 18de Aar og kvindelige til det fyldte 16de Aar; men Mishandling maatte dog ikke finde Sted. Nu tror jeg ikke, det i denne Henseende har været saa slemt — i alt Fald ikke efter mine Er-faringer. Jeg selv personlig har i min Lære-tid ikke modtaget en eneste Lussing; det ligger maaske i, at jeg altid har været saadan en god og rar Dreng. Men at Forholdene ikke har været saa slemme, kan blandt andet ogsaa ligge i, at Befolkningen i Virkeligheden var mere human, end Lov-givningen var i de Dage. Men alligevel: en Lovgivning af den Art er nu et overvun-det Stadium. Lærlingeloven giver jo Be-stemmelse om, at Kontrakten kan ophæves, saadan at en doven eller næsvis Lærling har den behørigte Opfordring til at gøre sin Pligt.

Naar jeg har gjort disse Bemærkninger, er det ikke for at give en udførlig historisk Skildring af Lærlingelovens Udvikling. Den har, som alt bemærket, gennem en Række Lovforslag baade i Folketing og Landsting udviklet sig gradvis i human Retning, og fra den rene Mesterbeskyttelse er man naaet til en Lov, der dog i nogen Grad optræder som Beskyttelse ogsaa for Lærlingene. Men det er interessant at lægge Mærke til, at hver Gang man har forsøgt at forbedre Loven i den Retning, som jeg her har om-talt, har man fra Mesterside himlet op mod disse Forsøg. Man finder allerede i 80erne Udtalelser om, at hvis denne Lov bliver vedtaget, vil Industri og Haandværk gaa fallit, eller at nu er der ingen, der mere vil antage Lærlinge, ja, kort sagt, Verdens Undergang var omtrent nær, hvis man vedtog et saadant Forslag. Naar derfor det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen flere Gange under Sagens Behandling i de senere Aar har udtalt sig i Retning af — og maaske ogsaa igen i Dag vil gøre det —, at hvis denne Lov bliver vedtaget, vil vi min Sandten ikke have Lærlinge mere, gør det ikke noget særligt Indtryk paa mig, thi for det første er det ikke det ærede Medlem, der selv har fundet paa denne Udtalelse, og desuden er Forholdene saaledes, at trods

alle de Forsøg, der er blevet gjort paa at forbedre Lærlingeloven, er der dog altid et saa rigeligt Mestersalær til Rest, at jeg ikke tror, man behøver at tvinge Mestrene til at antage Lærlinge.

Aarsagen til, at dette Lovforslag er fremkommet, er, som den højtærede Minister allerede har nævnt, at der i den nugældende Lov, Loven af 6. Maj 1921 § 26, er fastsat, at Loven skal revideres, og at det skal ske senest i den i Aaret 1924 sammentrædende ordentlige Rigsdag. Man havde jo allerede i 1921, da den nugældende Lov blev vedtaget, paa Fornemmelsen, at den paa mange Maader var uholdbar, for løs i sine Bestem-melser, og man vilde derfor først prøve den i et Par Aar og derefter ændre den efter de Erfaringer, som man saa i disse Aar havde gjort. Ifølge denne Lovbestemmelse blev der da, som de ærede Medlemmer ved, ned-sat et Udvalg, og Resultatet af dette Ud-valgs Arbejde blev forelagt dette høje Ting den 13. Januar 1925. Dette Lovforslags Skæbne var ikke god. Man forhandlede om det i to Rigsdagssamlinger, hvorpaa det lykkedes at faa det vedtaget i en betydelig ændret Skikkelse, og derefter gik det til Landstinget. Landstinget ændrede Lovfor-slaget saaledes, at det ikke var til at kende igen, da det kom tilbage til Folketinget, og paa Grund af Folketingets Opløsning naaede det ændrede Lovforslag ikke at komme til Behandling i dette Ting. Altsaa, den Revi-sion, som blev bestemt i 1921, og som alle-rede skulde være foretaget i 1924, har haft en meget haard Skæbne, og det er mit Haab, at vi ved Behandlingen af det Lov-forslag, der i Dag ligger paa Tingets Bord, vil naa saa vidt, at ikke denne Revisions-bestemmelse kommer til at holde 10 Aars Jubilæum.

Jeg skal derefter gaa over til at om-tale Lovforslagets forskellige Bestemmelser.

I § 1, 1ste Stykke, er der blandt de Virksomheder, hvori der skal optages Lære-kontrakter, optaget Gartnerfaget. Jeg hilser dette med Glæde. Som det vistnok er de fleste Medlemmer bekendt, er Forholdene indenfor Gartnerfaget alt andet end idylliske. Man antager over en lav Sko ganske ung og ganske billig Arbejdskraft, uden at de unge lærer noget som helst ved Gartneriet udover netop det at bruge en Spade, og naar der saa er gaaet nogle Aar, gaar de over i Arbejdsmændenes Rækker. Hvis der ved det Lovforslag, der er forelagt her, kan raades Bod paa dette Forhold, vil det kun være af det gode.

I samme Paragrafs 1ste Stykke over-drages Eftersynet af Lærekontrakternes Ind-